

GYERMEKNEVELÉS: MEGHÍVÁS, KIHÍVÁS, ÖRÖM

1.

Nevelés a mai kihívásokkal való szembenézésre

Massimo

„Massimo és Patrizia vagyunk, egy olasz misszionárius család, huszonöt éve vagyunk házások, tizenkét gyermekünk van. Hollandiában, Maastricht városában élünk vándorként.”

Javier

„Javier és Araceli vagyunk, tíz gyermekünk van, és most várjuk a tizenegyediket. Misszionáriusok vagyunk Szentpéterváron, Oroszországban.”

„A Teremtő saját teremtő művének részesévé tette a férfit és a nőt, ezzel egy időben szeretetének eszközévé is tette őket azáltal, hogy felelősségükre bízta az emberiség jövőjét az emberi élet továbbadása által.” (Amoris laetitia, 81.)

SZENTATYA

„A családnak természetes hivatása a gyermeknevelés. Ne mondjátok le a gyermekvállalásról attól való félelmetekben, hogy nem tudjátok őket felnevelni és felkészíteni az élet kihívásaira és felelősségére! A szülőséghez szeretetre és arra irányuló vágyra van szükség, hogy a legjobbat hozzuk ki a másikból.”

„A család nem mondhat le arról, hogy a támogatás, a kísérés, a vezetés helye legyen, még ha újra számba is kell vennie módszereit, és új erőforrásokat is kell találnia.” (Amoris laetitia, 260.)

„Ha az éretté válás csupán annyi volna, hogy kibontakozik az, ami a genetikai kódban adva van, nem volna sok tennivalónk. [...] Elkerülhetetlen, hogy a gyermek meg ne lepjen minket e szabadságból fakadó terveivel, melyek áttörik sémáinkat, és jó, hogy ez így van.” (Amoris laetitia, 262.)

Patrizia

„Ezt próbáljuk megtenni gyengeségeinkkel. Gyermekkoruktól kezdve magunkkal visszük őket az eucharisziára, együtt imádkozunk velük reggel és este, étkezések előtt, és különösen vasárnaponként mindenki részvételével ünnepélyes családi szertartást tartunk, melynek keretében a családapa mindannyiukat megkérdezi: »Hogyan világítja meg életedet Isten igéje?« Ezzel a párbeszéddel a gyerekek annak tudatában nőnek fel, hogy Isten jelen van a történelmükben, és cselekszik a történelmükben.”

„A gyermeknevelést a hitátadás folyamatának kell jellemeznie, amelyet nehézzé tesz napjaink életstílusa, a munkaidőbeosztás, a mai világ bonyolultsága, amelyben sokan félelmetes ritmust kénytelen fölvenni az ember a puszta életben maradásért. Ennek ellenére a családnak továbbra is annak a helynek kell maradnia, ahol a hit igazságainak és szépségeinek befogadását, az imádkozást és a felebarát szolgálatát tanítják.” (Amoris laetitia, 287).

Gondoljuk át!

Mindennapos tapasztalatunk, hogy a párbeszéd alapvető fontosságú minden kapcsolatban. A Jézussal való kapcsolatomban mennyire alapvető a vele való párbeszéd? A sok szó között, melyeket napközben hallok, találok-e időt arra, hogy meghallgassam Jézus szavát?

Családunkban

Este találjunk egy időpontot, amikor családként együtt beszélgetünk a napról! Szülőként különös figyelmet fordítsunk arra, hogy vacsora közben meghallgassuk gyermekeink történeteit.

Közösségünkben, csoportunkban

Megkérhetjük a családokat, hogy nyissák meg otthoni kis családgyházukat, hogy együtt imádkozzanak más családokkal.

IMÁDKOZZUNK!

Urunk, taníts meg minket arra,
hogy olyan helyé tudjuk tenni családunkat,
ahol gyermekeink megtapasztalják a megélt hitet!

Add, hogy ne veszítsük el a segítségedbe vetett bizalmunkat,
hogy sikeresen megbirkózzunk a mai társadalom által eléink állított kihívásokkal!

Küldd el Szentlelkedet valamennyi családra,
hogy szívünk fel tudja ismerni,
ahogyan élnek mutatkozol kis családgyházunkban is!

Ámen.

2.

Igent mondás Krisztusnak

SZENTATYA

„Az apaság és az anyaság pótolhatatlan szerepek. Az anyaság szeretetet és védelmet tud nyújtani az emberi gyarlóság közepette. Az apaság feltáratlan távlatokat nyit meg gyermeke előtt, és lefekteti az erkölcsi élet sarokköveit, melyek lehetővé teszik számára, hogy bátran megvalósítsa élettervét. De van még más is. Minden anya emlékezteti gyermekét arra, hogy létezésének gyökerénél egy nagybetűs Atya van, Isten utáni vágy van. Ez a tudatosság hitet szül. A dolgok lényege ugyanis az, hogy az új nemzedékeknek lehetővé tegyük, hogy igent mondjanak Krisztusra, engedjék Istent megnyilvánulni életükben, és engedjék, hogy Isten kézen fogva vezesse őket.”

„*A hit Isten ajándéka [...]. Ez megköveteli, hogy segítségül hívjuk Isten cselekvését a szívekben, ott, ahová mi nem tudunk eljutni. [...] És akkor megtudjuk, hogy nem urai vagyunk az ajándéknak, hanem haszontalan szolgálói. Mindazonáltal kreatív elkötelezettségünk olyan hozzájárulás, amely lehetővé teszi, hogy együttműködjünk Isten kezdeményezésével.*” (Amoris laetitia, 287.)

„*A lelki tapasztalatot nem rákényszerítik a szabadságukra, hanem felkínálják nekik. Alapvető fontosságú, hogy a gyermekek konkrét formákban lássák, hogy szüleik számára az imádság valóban fontos. Ezért a családi imádság alkalmainak és a népi jámborság megnyilvánulásainak nagyobb evangelizáló ereje lehet, mint bármely katekézisnek és beszédnek.*” (Amoris laetitia, 288.)

Javier

„Tudjuk, alapvető küldetésünk, hogy a hitet átadjuk nekik, hogy megtanítsuk őket keresztényként élni... Így már korán megtanultak Istennel élni, megbocsátani egymásnak, másképp szeretni, úgy, ahogyan Isten szeret, felfedezni egy másfajta életmódot. Mi úgy döntöttünk, hogy az Egyházon belül élünk, és ezt kívánjuk nekik is. Családként együtt imádkozunk, közösen, tudva, hogy az Úr köztünk van, és ő az, aki mindennap segít, támogat és bátorít bennünket.”

„*Meg kell becsülni a házaspárokat, az anyákat és apákat mint a katekézis aktív alanyait. [...] A családi katekézis mint hatékony módszer, nagy segítség a fiatal szülők nevelésére, és arra, hogy tudatosítsuk bennük a saját családjuknak szóló evangelizáló küldetésüket.*” (Amoris laetitia, 287.)

„*A hit továbbadása feltételezi, hogy a szülők bíznak Istenben, keresik őt, szükségük van rá: »nemzedék nemzedéknek hirdeti művedet, hatalmas tetteidet elbeszéli« (Zsolt 145,4), és »az apák hirdetik fiaiknak a te hűségedet« (Iz 38,19). Ez megköveteli, hogy segítségül hívjuk Isten cselekvését a szívekben, ott, ahová mi nem tudunk eljutni.*” (Amoris laetitia, 287.)

Gondoljuk át!

A Szentatya szavait újraolvasva gondolkodjunk el azon, milyen apák, anyák vagyunk!

Milyen gesztusokkal tudjuk konkrétan tanúsítani gyermekeink előtt azt a döntésünket, hogy életünket Istenre alapozzuk?

Családunkban

Mondjuk el gyermekeinknek, miért döntöttünk úgy, hogy az Egyházban élünk!

Közösségünkben, csoportunkban

Hogyan tudnánk fogékonyra tenni és képezni a szülőket arra, hogy katekéták legyenek?

Hogyan ösztönözheti és becsülheti meg közösségünk a szülők katekéziséét, melyet gyermekeiknek tartanak vagy a közösségen belül végeznek?

IMÁDKOZZUNK!

Magasztalunk, Urunk, a hit ajándékáért.

Köszönjük a keresztség ajándékát,
mely gyermekeinket gyermekeiddé tette.

Azért imádkozunk hozzád,
hogy tanúságtételünk megmutassa gyermekeinknek,
hogy te vagy a forrása mindennapi döntéseinknek,
te vagy a szikla, amelyre életünket és családjunkat építjük,
te vagy az Atya, aki öröktől fogva vágytál rájuk,
és olyan Szeretettel szereted őket,
amely anyai védelmet és apai bátorságot nyújt nekik.

Ámen.

3.

Érzelmi nevelés

SZENTATYA

„Egy olyan korban, amikor a szexualitás gyakran pusztá fogyasztásra, a másik használatára redukálódik, a családok feladata, hogy gyermekeiket valódi szeretetre és a személy méltóságát tiszteletben tartó, felelős szexualitásra neveljék.”

„De ki beszél ma ezekről a dolgokról? Ki képes komolyan venni a fiatalokat? Ki segíti a nagyszerű és nagylelkű szeretetre való felkészítésüket? Túlságosan könnyedén vesszük a szexuális nevelést.” (Amoris laetitia, 284.)

„A szexuális nevelés, amely megőrzi az egészséges szemérmességet, mérhetetlen értékű, akkor is, ha ma egyesek túlhaladott dolognak gondolják. A szemérmesség a személy természetes védekezése, amely oltalmazza saját bensőségességét, és kerüli, hogy pusztá tárgyá változzon.” (Amoris laetitia, 282.)

Massimo

„A világ veszélyeire is mindig éberem figyelünk, különösen az új technikai eszközökkel kapcsolatban. Nagyon is tisztában vagyunk a mögöttük rejlő veszélyeknek, s ezért nagyon vigyázunk. Igyekszünk megvédeni őket: arra kérjük őket, hogy a számítógépet a közös térben használják, mobiltelefont csak akkor adunk nekik, amikor elérik a nagykorúságot. Mindenekelőtt a tisztaság, az alázat és az őszinteség erényeire biztatjuk őket, de nem moralizálva, hanem úgy, hogy megosztjuk velük személyes tapasztalatainkat, mert láttuk, hogy az Úr segített minket az életben, és segíteni fog nekik is.”

„A szülők és gyermekek nevelői találkozását megkönnyíthetik, vagy veszélyeztethetik az egyre inkább reklámozott kommunikációs és szórakoztató technológiák. Helyes használatuk esetén hasznosak lehetnek [...]. Ezek az eszközök olykor inkább eltávolítanak, mintsem közel hoznak, mint például, amikor az étkezés alkalmával mindenki a saját mobiltelefonjára koncentrál, vagy amikor az egyik házaspár elalszik a másikkra várva, aki órákat tölt valamilyen elektronikus eszköz előtt. [...] Nem tagadhatók a kommunikáció új formáinak a gyermekeket és serdülőket fenyegető veszélyei, akik ezek révén olykor akaratgyengévé válnak és elszakadnak a valós világtól. Ez a »technológiai autizmus« könnyebben kiteszi őket azon személyek manipulációinak, akik önző szándékkal be akarnak hatolni intimitásukba.” (Amoris laetitia, 278.)

Gondoljuk át!

Elgondolkodom, milyen a saját viszonyomon az új technikai eszközökhöz, hogyan neveljük gyermekeinket ezek használatára.

Ebben a kihívásokkal teli korban hogyan neveljük gyermekeinket az egészséges érzelmi szeretetre és testük tiszteletben tartására?

Közösségünkben, csoportunkban

Javaslatokat teszünk, hogyan neveljük magunkat az új technikai eszközök használatára. Eldönthetjük például, hogy bevezetünk tévé- és mobilmentes időszakokat:

- étkezések;
- heti egy este (amikor valami szórakoztató közös programot szervezünk);
- közösen szervezett kirándulások.

Javaslatokat teszünk az eszközök pozitív felhasználására, például:

- ajánljuk gyermekeinknek, hogy tanítsanak meg egy idős embert számítógépet/tabletet használni;
- videohíváson keresztül meghallgatunk olyan embereket, akik távol vannak és egyedül élnek.

IMÁDKOZZUNK!

Urunk Jézus, segíts,
hogy meg tudjuk tanítani gyermekeinket a várakozásra
mint olyan időszakra, amikor a vágy formát ölt,
és az önátadás tudatos döntéssé válik!

Segíts, hogy éberek legyünk,
anélkül, hogy elnyomnánk őket,
hogy képessé váljanak
szabad és önálló döntésekre!

Ámen.

4.

A várakozásnak és a test tiszteletben tartásának megtanítása

SZENTATYA

„A lelkipásztorkodásnak segítenie kell a családokat abban, hogy elsajátítsanak olyan alapvető emberi értékeket, mint a szemérmesség, a férfi és a nő közötti különbség tisztelete, a test ismerete és elfogadása, a teljes önátadás értelme a házasságban, a jegyesség mint a házasságra való éretté válás időszaka.”

„Nehéz elképzelni a szexuális nevelést egy olyan korban, amikor banalizálják és el akarják szegényíteni a sexualitást. Csakis a szeretetre és a kölcsönös önátadásra nevelés keretében szabadna megvalósítanunk ezt a nevelést. Így a sexualitás nyelvezetét nem kiábrándítóan elsilányítottak, hanem megvilágítottak látnánk. A szexuális ösztön ki-művelhető az önismeret megszerzése és az önuralom képességének kibontakoztatása útján, amelyek segíthetnek az öröm és a szeretetben való találkozás értékes képességének felszínre hozatalában.” (Amoris laetitia, 280.)

„Nagyon fontos megtanítani a szeretet különböző kifejezésformáinak, a kölcsönös gondoskodásnak, a tapintatos gyöngédségnek, az értelemben gazdag kommunikációnak a folyamatára. Mindez ugyanis felkészít a teljes és nagylelkű önátadásra, amely a nyilvános elköteleződés után a testi odaadásban fejeződik ki. A szexuális egyesülés a házasságban így a mindenre igényt tartó elköteleződés jeleként mutatkozik meg, amelyet az egész addig megtett út gazdagít.” (Amoris laetitia, 283.)

„Saját testünknek a maga férfiasságában vagy nőiességében való megbecsülése szintén szükséges ahhoz, hogy megismerhessük önmagunkat a másikkal való találkozásban. Így fogadhatjuk örömmel egyik vagy másik sajátos ajándékát, a teremtő Isten művét, és gazdagodhatunk kölcsönösen.” (Amoris laetitia, 285.)

Családunkban

Hetente/havonta egyszer szervezzünk moziestet a gyerekekkel, ahol az affektivitás, az érzelmi kapcsolatok témaköréből is választunk filmet. Aztán együtt beszélgetünk róla.

Közösségünkben, csoportunkban

Filmfórum: olyan filmsorozatot választunk, amely az affektivitás, az elköteleződés, a párkapcsolat témáival foglalkozik. Meghívjuk a közösség fiataljait a filmek megnézésére, majd szakértők és tanúságtevők jelenlétében közös beszélgetésre és gondolkodásra.

IMÁDKOZZUNK!

Urunk Jézus, segíts,
hogy gyermekeinkben kialakuljon az a képesség,
hogy tisztán tekintenek testükre,
elfogadják, ápolják és tisztelik azt!

Segíts, hogy ki tudjuk fejezni gesztusainkkal a mások iránti tiszteletet,
kezdve házastársunkkal!

Tedd családjainkat az emberi és keresztény növekedés helyszínévé,
hogymindenkinek a szépsége kibontakozhasson!

Ámen.

* * *

Családi szeretet: hivatás és az életszentség útja

Mennyei, Szent Atyánk, itt állunk előtted,
hogymicsdicsérjünk téged és hálát adjunk neked a család nagy ajándékáért.

Imádkozunk hozzád a házasság szentségében megszentelt családokért,
hogymindennap újra felfedezzék a kapott kegyelmet,
és mint kicsiny családegyházak
tanúságot tudjanak tenni jelenléteükről
és Krisztusnak az Egyház iránti szeretetéről.

Imádkozunk hozzád azokért a családokért,
amelyek nehézségeken, szenvedésen, betegségen
vagy csak általad ismert megpróbáltatásokon mennek keresztül:
támogasd őket,
és add, hogym felismerjék a megszentelődésnek azt az útját, amelyre hívod őket,
hogym megtapasztalhassák végtelen irgalmatod,
és új utakat találjanak a szeretetben való növekedésre.

Imádkozunk hozzád a gyermekekért és a fiatalokért,
hogym találkozhassanak veled,
és örömmel válasszák azt a hivatást, amelyet kigondoltál számukra;
imádkozunk hozzád a szülőkért és a nagyszülőkért, hogym tudatában legyenek annak,
hogym ők a te atyai és anyai szeretetednek a jelei a gyermekeiről való gondoskodásban,
akiket testben és lélekben rájuk bízol;
és imádkozunk hozzád a testvériség megtapasztalásáért,
melyet a család a világnak ajándékozhat.

Add, Urunk, hogym minden család meg tudja élni
életszentségre szóló hivatását az Egyházban,
főszerepet vállalva az evangelizációban,
az élet és a béke szolgálatában,
közösségben a papokkal és minden életállapottal.

Áldd meg a családok világtalálkozóját!
Ámen.

(A Családok X. Világtalálkozójának [Róma, 2022. június 22–26.] imája)

(Fordította: Tőzsér Endre SP)